

Dominika Olejniczak

Motywacja i uwarunkowania podjęcia studiów fizjoterapeutycznych i kosmetologicznych jako szansa rozwoju zawodowego na lokalnym rynku pracy

Ekonomiczne Problemy Usług nr 48, 339-350

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

DOMINIKA OLEJNICZAK

Spółeczna Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania w Łodzi

**MOTYWACJA I UWARUNKOWANIA PODJĘCIA STUDIÓW
FIZJOTERAPEUTYCZNYCH I KOSMETOLOGICZNYCH JAKO
SZANSA ROZWOJU ZAWODOWEGO NA LOKALNYM RYNKU PRACY**

Wstęp

Z najnowszych doniesień NBP wynika, że obniżające się tempo wzrostu płac oraz redukcja liczby pracujących, będące odpowiedzią na pogorszenie sytuacji gospodarczej, ułatwiają przedsiębiorcom redukcję kosztów pracy¹. Z sytuacji na rynku można wnioskować, że nadal przeważa odsetek firm, które planują redukcje zatrudnienia nad tymi, które przewidują zwiększenie liczby pracowników.

Z informacji Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu wynika, że liczba osób pozostających bez pracy w powiecie, w stosunku do roku 2008 zwiększyła się o 11,3%². Bezrobocie dotyka zarówno tereny wiejskie, jak i miasta. Głównym problemem z uzyskaniem zatrudnienia przez osoby mieszkające na terenach wiejskich jest odległość od miasta, co wiąże się z dojazdami i znacznymi kosztami. Na tle wskaźników województwa zachodniopomorskiego powiat kołobrzeski wypada znacznie lepiej, jeżeli chodzi o poziom występującego bezrobocia. Na koniec czerwca 2009 roku stopa bezrobocia wynosiła 9,5%. Z pewnością do takiego wyniku przyczynił się turystyczno-uzdrowiskowy charakter miasta, który daje większe szanse w znalezieniu pracy, także sezonowej. Od 2009 roku Kołobrzeg powiększył swoją bazę noclegową ze względu na otwarcie pięciu nowych kompleksów

¹ Raport NBP: złoty się osłabi. Pobrane w dniu 30 października 2009 r. http://wyborcza.pl/1,76842,7206674,Raport_NBP_zloty_sie_oslabi.html.

² Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie kołobrzeskim w roku 2008, opracowany przez PUP Kołobrzeg. http://pupkolobrzeg.finn.pl/res/serwis/bip-spokolpup/komunikaty/_010_004_158888.pdf.

hotelowo-uzdrowiskowych, tym samym dając zatrudnienie osobom z sektora hotelarskiego, medycznego i usługowego.

Niepokojący jednakże wydaje się fakt, że na koniec czerwca 2009 r., w porównaniu do analogicznego okresu 2008 r., odnotowano znaczny wzrost bezrobocia w grupie wiekowej od 25 do 34 lat (+95 osób) a także w grupie od 18 do 24 lat (+85 osób)³. Z tej przyczyny zasadne staje się pytanie: czy kształcenie osób młodych jest efektem małej elastyczności systemu edukacji, czy też brakiem informacji na temat potrzeb i oczekiwań rynku pracy? Ważny staje się zatem aspekt wprowadzania celowych programów edukacyjnych zarówno w szkolnictwie zawodowym, jak i wyższym, aby stały się planowym i skutecznym narzędziem aktywizacji zawodowej młodych ludzi, a nie tylko intuicyjnym działaniem, utrudniającym odnalezienie się na rynku pracy.

1. Analiza zawodów nadwyżkowych i deficytowych w powiecie kołobrzeskim

Zawody deficytowe i nadwyżkowe określane są za pomocą wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów, mierzonej stosunkiem średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie w badanym okresie, do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie również w badanym okresie.

Przyjmuje się, że:

- zawody o wskaźniku większym od 1,1 to zawody deficytowe,
- zawody o wskaźniku mieszczących się w przedziale (0,9 – 1,1) – to zawody zrównoważone,
- zawody o wskaźniku mniejszym 0,9 to zawody nadwyżkowe⁴.

Z raportu za rok 2009 wynika, że w zawodach deficytowych znajdują się przede wszystkim⁵: kierownicy małych, średnich i dużych przedsiębiorstw, lekarze, pracownicy obsługi biurowej, górnicy i robotnicy budowlani, nauczyciele praktycznej nauki zawodu, specjaliści szkolnictwa, programiści i analitycy systemów komputerowych, kierowcy i operatorzy pojazdów, pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach.

Wśród zawodów nadwyżkowych wymienia się z kolei najczęściej: operatorów i monterów maszyn, średni personel techniczny, średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia, rybaków, żołnierzy, sprzedawców, kosmetyczki, fryzjerów, techników farmaceutycznych, techników analityki medycznej oraz wybranych specjalizacji inżynierii, jak inżynier elektronik, inżynier ochrony środowiska, planowania produkcji, transportu, włókiennictwa, leśnictwa, rolnictwa, rybactwa.

³ Bezrobocie w powiecie kołobrzeskim w pierwszym półroczu 2009r., opracowany przez PUP Kołobrzeg. http://pupkolobrzeg.finn.pl/res/serwisy/bip-spokolpup/komunikaty/_010_002_013_183529.pdf.

⁴ Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie kołobrzeskim w roku 2008, opracowany przez PUP Kołobrzeg. http://pupkolobrzeg.finn.pl/res/serwisy/bip-spokolpup/komunikaty/_010_004_158888.pdf.

⁵ Pełne informacje dotyczące monitoringu zawodów nadwyżkowych i deficytowych znajdują się na stronach internetowych PUP Kołobrzeg.

Do zawodów zrównoważonych zaliczają się natomiast: nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, kasjerzy bankowi, optycy, monterzy sieci i urządzeń telekomunikacyjnych, asystenci i technicy dentyści, monterzy wyrobów z drewna, cieśle i stolarze budowlani, kucharze oraz fizjoterapeuci.

Wśród zawodów, które mogą liczyć na największe szanse pojawienia się ofert pracy na lokalnym rynku, wyróżniają się m.in.: kierowcy autobusów i samochodów ciężarowych, nauczyciele szkół podstawowych, nauczyciele praktycznej nauki zawodu, cieśle budowlani, farmaceuci, pracownicy socjalni, adwokaci, radcy prawni, strażacy, księgowi, magazynierzy, psycholodzy, programiści, kierownicy małych i średnich przedsiębiorstw, lekarze, robotnicy budowy dróg, recepcjoniści, a także fizjoterapeuci.

Jak wynika z powyższych danych, dla przyszłych adeptów fizjoterapii miejscowy rynek pracy, mimo zrównoważonego charakteru popytu, zapowiada się niezwykle obiecująco. Z kolei dla osób studiujących kosmetologię jest to rynek niezwykle trudny z racji nadwyżkowego charakteru zawodu, spowodowanego nadmiernym nasyceniem tej profesji w powiecie kołobrzesckim. Dlatego ważna z punktu widzenia tej rozprawy staje się ocena subiektywnej wiedzy studentów na temat rynku pracy, jego możliwości oraz dynamiki. Istotne jest rozważenie motywacji do podjęcia studiów kierunkowych o profilu kosmologicznym lub fizjoterapeutycznym oraz zawodowe perspektywy studentów omawianych kierunków na lokalnym rynku pracy.

2. Charakterystyka uczelni i grupy badawczej

Społeczna Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania z siedzibą w Łodzi jest uczelnią niepaństwową funkcjonującą w oparciu o ustawę o szkolnictwie wyższym. Uczelnia ma charakter szkoły społecznej i działa na zasadzie instytucji non-profit. Z racji niepublicznego statusu szkoły nauka w niej jest odpłatna.

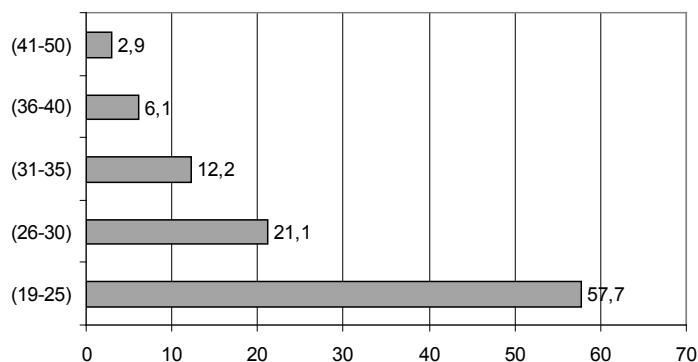
Początkowo na zamiejscowym wydziale w Kołobrzegu utworzono dwa kierunki studiów: zarządzanie oraz stosunki międzynarodowe. Obecnie główny filar kształcenia stanowi fizjoterapia z racji sanatoryjno-uzdrowiskowego charakteru miasta oraz od 2008 roku kosmetologia, obejmująca problematykę kosmetologii pielęgnacyjnej, upiększającej i leczniczej. Uczelnia w Kołobrzegu kształci studentów w zakresie studiów pierwszego stopnia, czyli nadaje tytuł licencjata.

Od roku akademickiego 2009/2010 został utworzony kierunek współfinansowany ze środków Unii Europejskiej: kosmetologia o specjalizacji kosmetologia lecznicza i Spa and Wellness w Kołobrzegu. Kierunek ten powstał w ramach projektu „Kosmetolog – zawód XXI wieku” w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Program Operacyjny Kapitał Ludzki. Nauka na tym kierunku jest nieodpłatna.

Badaniem ankietowym zostali objęci studenci SWSPiZ w Łodzi, Wydział Zamiejscowy w Kołobrzegu, kierunków: fizjoterapia i kosmetologia. Uczelnia liczy obecnie 152 studentów na kierunku kosmetologii (tryb stacjonarny i niestacjonarny wszystkich roczników

wraz z rocznikiem nieodpłatnym w ramach projektu EFS) oraz analogicznie 447 studentów na kierunku fizjoterapii (również tryb dzienny i zaoczny). Na obu tych kierunkach studiuje obecnie 599 osób.

Badania ankietowe przeprowadzono w październiku 2009 r. Próbą badawczą objęto 423 studentów, co oznacza, że w badaniu brało udział 70,6% studiujących w trybie dziennym i zaocznym obu kierunków. Najwięcej osób reprezentowało przedział wiekowy 19-25 (57,7%), następnie 26-30 (21,1%) i dalej w kolejności 31-35 (12,2%), 36-40 (6,1%) i 41-50 (2,9%).

Rys. 1. Rozkład wieku studentów

Źródło: opracowanie własne.

Wśród ankietowanych osób kierunku kosmetologii były same kobiety, natomiast badanie kierunku fizjoterapii objęło mężczyzn i kobiety w proporcji 69,3% kobiet i 30,9% mężczyzn.

3. Motywacja studentów do podjęcia studiów na kierunkach kosmetologii i fizjoterapii – interpretacja wyników

Głównym źródłem motywacji dla studentów omawianych kierunków jest przede wszystkim zainteresowanie tematyką studiów, czyli motywacja poznawcza, oraz chęć zdobycia ciekawego zawodu, a co się z tym wiąże ciekawszej pracy, niewątpliwie związanej z zainteresowaniami. Te motywy są wyraźne u studentów obu badanych kierunków. Dodatkowym czynnikiem jest także możliwość zaleźnienia stałego zatrudnienia, które wiąże się z aspektem bezpieczeństwa finansowego. Ten przejaw jest szczególnie widoczny u studentów fizjoterapii (18,6%). Kolejną ważną kwestią dla studentów jest możliwość podjęcia lepiej płatnej pracy ze względu na podwyższenie swoich kwalifikacji zawodowych (tyczy się to przede wszystkim studentów zaocznej fizjoterapii), którzy w większości są już zatrudnieni w ośrodkach hotelowych lub sanatoryjnych. Dla nich jest to także możliwość rozwoju zawodowego związanego z awansem w swoim miejscu pracy – tak uważa 8,8% ankietowanych – dla innych jest to z kolei szansa uniknięcia zwolnienia z pracy ze względu na podwyższenie własnych

kompetencji (4,8%), w myśl zasady, że nie zwalnia się wykwalifikowanych i profesjonalnych pracowników. Studenci kierunku fizjoterapii, jak wynika z danych zamieszczonych w tabeli nr 1 są bardziej różnorodni pod względem potrzeb w wyborze profilu studiów w porównaniu z osobami badanymi na kierunku kosmetologii. Prawdopodobnie jest to związane z faktem, że zdecydowanie więcej studentów fizjoterapii trybu zaocznego pracuje w swoim zawodzie w przeciwieństwie do badanych osób na kosmetologii.

Tabela 1. Motywacja do podjęcia studiów w SWSPiZ w Kołobrzegu na kierunku fizjoterapia i kosmetologia

Główne motywatory	Kosmetologia (%)	Fizjoterapia (%)
Zainteresowanie tematyką studiów	33,4	19,8
Chęć zdobycia ciekawego zawodu	29,8	17,1
Możliwość znalezienia stałego zatrudnienia	9,2	18,6
Szansa na podjęcie ciekawszej pracy	15,6	10,5
Szansa na podjęcie lepiej płatnej pracy	9,2	14,6
Możliwość awansu w dotychczasowej pracy	0,5	8,8
Możliwość przekwalifikowania się	1,8	3,1
Uniknięcie zwolnienia z pracy ze względu na podwyższenie własnych kompetencji	0	4,8
Podniesienie własnych kwalifikacji (uzyskanie tytułu licencjata)	0,5	2,7

Źródło: opracowanie własne.

Kolejnymi determinantami, które zostały poddane badaniom, były motywatory do podjęcia kształcenia się w miejscowej uczelni (wyniki zamieszczono w tabeli nr 2). Bardzo istotny jest fakt, że uczelnia znajduje się blisko zamieszkania studiujących osób. Ważne jest to dla 26% studentów kosmetologii oraz 31,1% studentów fizjoterapii. Umożliwia to tym samym redukcję kosztów, związanych z ewentualnymi dojazdami do uczelni w miastach akademickich, a także noclegów i wyżywienia. Osoby badane obu kierunków wyrażają także chęć dalszego kształcenia się, gdyż uzyskanie tytułu licencjata umożliwi im dokończenie edukacji na uzupełniających studiach magisterskich (uzyskano zbliżone wyniki: uważa tak 17,2% studentów kosmetologii i 17,8% studentów fizjoterapii). Wśród tych osób dominuje również pogląd, że na rynku pracy cenione są osoby o wysokim i zróżnicowanym wykształceniu.

Możliwość studiowania od 2009 roku na studiach kosmetologicznych w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE spowodował zwiększenie zainteresowania tym kierunkiem z powodu korzyści związanych z bezpłatnym kształceniem się. Jak się można było spodziewać, 29,2% badanych podkreśla ten walor jako niezwykle ważny – jest to szczególnie istotny czynnik dla osób z regionów wiejskich.

Tabela 2. Inne czynniki decydujące o wyborze uczelni w Kołobrzegu

Główne motywatory	Kosmetologia (%)	Fizjoterapia (%)
Renoma uczelni	12,8	11,8
Uczelnia blisko miejsca zamieszkania	26,2	31,1
Tańsze utrzymanie się na uczelni ze względu na zamiejscowy charakter uczelni	7,3	14,8
Przystępne cenowo czesne za naukę	1,2	8,9
Możliwość studiowania nieodpłatnie (dot. kosmetologii I rok w ramach projektu EFS)	29,2	0
Kompetentni wykładowcy	6,1	12,7
Chęć dalszego kształcenia się (magisterium)	17,2	17,8
Pomoc ludziom	0	2,9

Źródło: opracowanie własne.

Jeżeli podejmowane studia wpisują się w zakres zainteresowań studentów, co wynika z odpowiedzi badanych, wówczas bez wątpienia zwiększa się tendencja do *podejmowania pracy w zawodzie*, w którym osoba się wykształciła. I w tym przypadku również uzyskano relatywnie zbliżone wyniki dla obu kierunków, gdyż w swoim wyuczonym zawodzie chce pracować 41,5% studentów kosmetologii i 41,7% studentów fizjoterapii. Wyniki perspektyw zawodowych studentów zamieszczono w tabeli nr 3.

W sanatoriach i hotelach może być zatrudnionych kilku czy nawet kilkunastu fizjoterapeutów, ze względu na nowoczesne i bardzo rozbudowane bazy lecznicze. Jeżeli chodzi o kosmetyczki, to w jednym takim obiekcie istnieje możliwość pracy dla zaledwie jednej, ewentualnie dwóch kosmetyczek. Stąd wyraźna motywacja studentek kosmetologii do otworzenia własnej działalności gospodarczej (45%), która umożliwi im pracę w zawodzie i utrzymanie się na rynku pracy w związku z niewielkim popytem na tę profesję (jak wynika z raportu podanego przez PUP Kołobrzeg).

Dodatkowo, podobnie jak w przypadku motywacji do podjęcia studiów przez studentów fizjoterapii, ich perspektywy zawodowe odnoszą się albo do możliwości awansu w dotychczasowej pracy i objęcia funkcji kierowniczej (13,4%) lub też z drugiej strony – z obniżeniem lęku przed ewentualnym zwolnieniem w związku z podwyższeniem kwalifikacji, co zapewni tym osobom bezpieczeństwo psychiczne i socjalne w związku z pewnością pracy (11,2%).

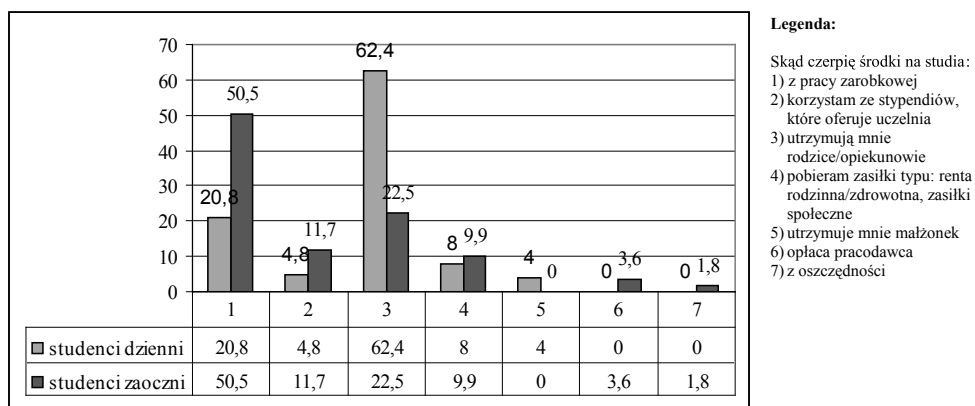
Tabela 3. Perspektywy zawodowe na przyszłość

Główne czynniki	Kosmetologia (%)	Fizjoterapia (%)
Podjęcie pracy w zawodzie, który obecnie studiuję	41,5	41,7
Podjęcie pracy w ogóle (gdziekolwiek)	3,4	10,8
Założenie własnej działalności gospodarczej	45,0	19,1
Objęcie stanowiska kierowniczego	5,6	13,4
Zapewnienie sobie bezpieczeństwa na dotychczasowym stanowisku pracy	4,5	11,2
Rozwój zainteresowań	0	1,7
Podwyższenie kwalifikacji (wykształcenia)	0	2,1

Źródło: opracowanie własne.

Jeżeli chodzi o czynnik finansowy umożliwiający kształcenie się zdecydowana większość studentów dziennych obu kierunków jest utrzymywana przez rodziców – 62,4%, z kolei studenci studiów zaocznych czerpią środki na czesne z pracy zarobkowej (50,5%).

Bardzo cieszy fakt, że podwyższanie kwalifikacji umożliwiają także pracodawcy, którzy finansują kształcenie się pracowników. Co prawda liczba 3,6% odpowiedzi nie jest być może wynikiem znacząco istotnym, jest to jednak pozytywna informacja i podstawa do optymistycznego twierdzenia, że lokalni pracodawcy nie skupiają się wyłącznie na eksploatacji personelu, ale też dbają o jego rozwój zawodowy, co niewątpliwie jest wyraźnym aspektem motywacyjnym dla zatrudnionych osób.

Rys. 2. Źródła utrzymania się studentów – skąd czerpią środki na studia

Źródło: opracowanie własne.

Kształcenie się na określonym kierunku studiów warunkuje pojawienie się pytania dotyczącego subiektywnych odczuć osób badanych na temat lokalnego rynku pracy. Przekonania co do szans na znalezienie pracy zostały zebrane w tabeli nr 4. Jak wynika z przeprowadzonych ankiet, zdecydowana większość studentów obu kierunków uważa, że można znaleźć pracę na lokalnym rynku, jednakże wymaga to dużego wysiłku (62,8% odpowiedzi studentów kosmetologii i 66,0% odpowiedzi studentów fizjoterapii). Optymistów będących zdania, że podjęcie pracy na lokalnym rynku jest niezwykle łatwe, jest niewielu: zaledwie 2,9% i 7,8% badanych. Z pewnością taka opinia związana jest z indywidualnymi doświadczeniami na rynku pracy i można wnioskować, że starania tych osób o podjęcie zatrudnienia uwieńczone zostały natychmiastowym sukcesem.

Ankietowani studenci zauważają również, że na lokalnym rynku pracy istnieje popyt na wybrane zawody. Te profesje zostały zebrane w tabeli nr 5.

Tabela 4. Subiektywna ocena sytuacji na lokalnym rynku pracy

Główne czynniki	Kosmetologia (%)	Fizjoterapia (%)
Sytuacja jest tragiczna, znalezienie pracy jest wręcz niemożliwe	5,7	6,2
Znalezienie pracy wymaga dużego wysiłku, ale jest to możliwe	62,8	66,0
Znalezienie pracy jest możliwe bez większych trudności	2,9	7,8
Istnieje zapotrzebowanie na rynku lokalnym na wybrane zawody	28,6	20,0

Źródło: opracowanie własne.

Nie wywołuje zdziwienia fakt, że zarówno studenci kosmetologii, jak i fizjoterapii uważają, że na lokalnym rynku pracy istnieje zapotrzebowanie na zawody, w których obecnie się kształcą. Zarówno fizjoterapeuci, jak i kosmetyczki z umiarkowanym optymizmem dostrzegają możliwości znalezienia pracy w swoim zawodzie. Z raportu PUP w Kołobrzegu wynika, że o ile rynek pracy jest nadal otwarty dla zawodu fizjoterapeuty, o tyle nie jest on już tak łaskawy dla kosmetyczek. Stąd też można wnioskować, że prawdopodobnie świadomość kobiet studiujących kosmetologię odnośnie do własnej sytuacji na lokalnym rynku pracy kierkuje je w stronę otwarcia własnej działalności gospodarczej. Fizjoterapeuci z kolei nastawieni są na znalezienie pracy ewentualnie pozostanie w pracy w którymś z lokalnych obiektów hotelowo-sanatoryjnych.

Ankietowani studenci dzielą się również subiektywną opinią jakie zawody, wedle ich oceny, są najbardziej pożądanymi na rynku pracy. Niestety ich spostrzeżenia nie są zgodne z aktualnymi tendencjami panującymi w naszym regionie. Twierdzenia, że zawód sprzedawcy czy fryzjera, a także szeroko rozumiana profesja „budowlanka”, które według opinii ankietowanych powinny mieć największe zapotrzebowanie na rynku pracy, są sprzeczne z informacjami, jakie podaje w swoich raportach PUP w Kołobrzegu.

Można zatem wyrazić pogląd odnośnie do powyższego zjawiska, że opinia większości osób poruszających się na lokalnych rynkach pracy oparta jest przede wszystkim na subiektywnych wyobrażeniach oraz wybiórczych obserwacjach rynku, a nie na rzetelnych informacjach zaczerpniętych z kompetentnych źródeł. Pojawia się zatem pytanie: czy taka sytuacja wskazuje na słabą komunikację właściwych urzędów z obywatelami danego powiatu i miasta? Czy może kanał tej komunikacji nie jest odpowiednio dobrany? Jest to dosyć istotne pytanie z punktu widzenia prowadzonej działalności Powiatowych Urzędów Pracy, weryfikujące sposoby formułowania wniosków tej instytucji na temat sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Tabela 5. Zawody, które według opinii studentów cieszą się największym popytem na lokalnym rynku pracy

Główne motywy	Kosmetologia (%)	Fizjoterapia (%)
Fizjoterapeuta/masażysta	11,7	22,6
Kosmetolog/kosmetyczka	29,0	4,5
Kelner	5,4	6,8
Sprzedawca	11,7	12,1
Fryzjer	7,5	3,0
„Budowlaniec”	1,1	13,6
Nauczyciel	3,2	-
Przedstawiciel handlowy	2,2	3,0
Spawacz	1,1	-
Kucharz	1,1	3,0
Informatyk	2,2	5,3
Hotelarz/recepcjonista	3,2	6,8
Inżynier	2,2	3,0
Prawnik	3,2	0,7
Lekarz	2,2	4,5
Sprzątaczką	2,2	-
Farmaceuta	1,1	0,7
Ekonomista	-	0,7
Sekretarka	-	1,5
Kierowca kat. C	-	0,7
Nie mam zdania na ten temat	9,7	7,5

Źródło: opracowanie własne.

Zatem jakie są osobiste perspektywy zawodowe studentów omawianej uczelni? Wyniki badań rozłożyły się prawie po równo, jeżeli chodzi o spostrzeganie sytuacji rynku pracy w kategoriach bezpieczeństwa i możliwości zawodowych. Tyleż samo osób jest spokojna o swoją przyszłość i widzi możliwość rozwoju na rynku pracy, ale z drugiej strony tyle samo osób obawia się o swoją przyszłość zawodową.

Jak wspomniano wcześniej, takie odpowiedzi ankietowanych mogą być spowodowane niekompletnymi i szczątkowymi informacjami badanych studentów na temat miejscowych uwarunkowań rynku pracy, ewentualnie mogą być także oparte na osobistych przekonaniach powstałych po obejrzeniu i wysłuchaniu pesymistycznych informacji z mediów o panującej sytuacji w kraju.

Tabela 6. Perspektywy zawodowe na lokalnym rynku pracy

Główne czynniki	Kosmetologia (%)	Fizjoterapia (%)
Jestem spokojna/y o swoją przyszłość zawodową	42,0	48,7
Obawiam się o moją przyszłość zawodową	45,0	41,6
Nie widzę możliwości rozwoju zawodowego na lokalnym rynku pracy	4,3	1,8
Podjęmę próbę znalezienia pracy poza naszym regionem	8,7	7,9

Źródło: opracowanie własne.

Około 8% badanych chciałoby znaleźć dla siebie perspektywy rozwoju zawodowego poza naszym regionem. Wśród miejsc podawanych przez studentów znalazły się duże aglomeracje typu: Poznań, Wrocław, Trójmiasto, ale też regiony podobne w specyficie pracy do Kołobrzegu, jak np. Słupsk i okolice (Łeba, Ustka). Badani oczywiście dostrzegają szanse na satysfakcjonującą pracę poza granicami naszego państwa i wśród perspektywicznych dla siebie krajów wymieniają: Kanadę, Niemcy, Włochy, Holandię oraz kraje skandynawskie.

Podsumowanie

Studenci SWSPiZ w Łodzi, Wydział Zamiejscowy w Kołobrzegu niejednoznacznie odnoszą się do lokalnego rynku pracy. Wiele osób z ufnością spogląda w przyszłość i widzi możliwości rozwoju w swoim zawodzie, z drugiej strony, podobnej liczby badanych towarzyszy niepokój związany z niepewnością odnośnie swoich perspektyw zawodowych na rodzimym rynku pracy. Zamiejscowy charakter uczelni z pewnością ułatwia wielu osobom możliwość zdobycia ciekawego zawodu lub pomaga rozszerzyć dotychczasowe kompetencje bez ponoszenia nadmiernych kosztów związanych z wyjazdem do innego miasta. Daje szansę na wzmocnienie poczucia subiektywnego bezpieczeństwa osób pracujących w zawodzie, a także toruje drogę do awansów na stanowiska kierownicze.

Otwarcie bezpłatnego kierunku studiów na kosmetologii w ramach projektu EFS, umożliwia zdobycie zawodu osobom, które ze względu na zamieszkanie w obszarach wiejskich (bardzo często dotkniętych ubóstwem) ze względów finansowych nie mogły sobie pozwolić na dalszą edukację.

SWSPiZ kształcą przyszłych fizjoterapeutów bądź podnosząc kwalifikacje techników fizjoterapii, niewątpliwie wychodzi naprzeciw oczekiwaniom oraz potrzebom ludzi i rynku pracy. Ale pojawia się pytanie, w jakim czasie ten rynek ulegnie nasyceniu i kiedy dalsze nabory na studia fizjoterapeutyczne przestaną cieszyć się zainteresowaniem? Uczelnie niepaństwowe, których placówka ma charakter zamiejscowy, bardzo uważnie muszą śledzić trendy kształtujące się na rynku pracy, gdyż ich bytność zależy przede wszystkim od liczby kształcących się studentów. Zatem współpraca endemicznych uczelni z instytucjami państwowymi monitorującymi zjawiska i tendencje panujące na lokalnym rynku powinna być niezwykle ścisła, aby wspólnymi siłami otwierać drogę dla deficytowych zawodów, dostosowywać kształcenie zawodowe do pojawiających się potrzeb, przyczyniając się do wzrostu regionalnego i minimalizując tym samym wskaźnik bezrobocia miejscowego rynku pracy.

Literatura

- Bezrobocie w powiecie kołobrzeskim w pierwszym półroczu 2009 r.*, opracowany przez PUP Kołobrzeg. http://pupkolobrzeg.finn.pl/res/serwisy/bip-spkolpup/komunikaty/_010_002_013_183529.pdf.
- Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie kołobrzeskim w roku 2008*, opracowany przez PUP Kołobrzeg. http://pupkolobrzeg.finn.pl/res/serwisy/bip-spkolpup/komunikaty/_010_004_158888.pdf
- Raport Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Rynek pracy w Polsce w I półroczu 2009 r.* <http://www.mpips.gov.pl/index.php?gid=423> (stan na dzień 03.11.2009r.).
- Raport NBP: złoty się osłabi. Pobrane w dniu 30 października 2009 r.* http://wyborcza.pl/1,76842,7206674,Raport_NBP_zloty_sie_oslabi.html

**MOTIVATION AND DETERMINANTS OF TAKING UP PHYSIOTHERAPY
AND COSMETOLOGY STUDIES AS A CHANCE OF PROFESSIONAL
DEVELOPMENT ON A LOCAL LABOUR MARKET**

Summary

A growing wave of anxiety in relation to the increase in the unemployment level to 10.6% and a weakening labour market have triggered the appearance of assessments of the professional potential on local labour markets and have led people to choose professions that enable them to make the most of the opportunities. Undeniably the condition of the labour market in Kołobrzeg presents itself as one of the best ones in the Western-Pomeranian region due to the health-resort nature of the town. At the same time people are more likely to find a job, especially in professions for which there is a demand in sanatoriums and hotels.

The demand for specific jobs on the local labour market undoubtedly increases motivation to choose a specific field of study. The aim of this paper is to analyse to what extent local schools of higher education make efforts to meet expectations of the local labour market. Factors influencing the act of taking up physiotherapy and cosmetology studies at the Wyższa Szkoła Zarządzania i Przedsiębiorczości in Łódź – Kołobrzeg Division shall be verified as well as the determinants of the motivation and the way it influences professional prospects of the students of the institution in question.

Translated by Dominika Olejniczak